

Statut Cen Jana Opletala

Článek 1

Ceny Jana Opletala

1. Studentská komora Rady vysokých škol (dále jen SK RVŠ) ve spolupráci se spolkem Díky, že můžem, z. s. uděluje každý rok u příležitosti výročí úmrtí Jana Opletala a příležitosti Mezinárodního dne studentstva, Ceny Jana Opletala (dále jen Ceny).
2. Ceny se udělují osobnostem ve třech kategoriích:
 - a. Studentce nebo studentovi vysoké školy za**
 - i. výjimečný přínos v rozvoji akademické obce,
 - ii. hájení akademických práv a svobod,
 - iii. posílení studentských práv a svobod,
 - iv. významné přispění v boji proti bezpráví, za rovné zacházení a příležitosti nebo proti jakékoliv diskriminaci na půdě vysoké školy.
 - b. Žákyni nebo žákovi střední školy za**
 - i. výjimečný přínos v rozvoji školského prostředí,
 - ii. hájení a posilování studentských práv a svobod,
 - iii. významné přispění v boji proti bezpráví, za rovné zacházení a příležitosti nebo proti jakékoliv diskriminaci na půdě střední školy.
 - c. Osobnosti mladší 30 let za**
 - i. občanskou angažovanost v oblasti podpory demokracie a svobody,
 - ii. prosazování a hájení lidských práv, boje proti bezpráví, za rovné zacházení a příležitosti nebo proti jakékoliv diskriminaci,
 - iii. veřejnou osvětu a dobrovolnictví,
 - iv. další společensky prospěšné aktivity.

Článek 2 Podávání návrhů

1. Návrhy na udělení Ceny mohou předkládat fyzické a právnické osoby.
2. Výzvu k předkládání návrhů na udělení Ceny vyhlašuje předseda SK RVŠ nejméně 4 měsíce před udělením Ceny. Výzva se bezodkladně zveřejňuje na webových stránkách Cen, SK RVŠ a Díky, že můžem, z.s. Současně je stanoven termín pro předložení návrhů, a to tak aby sběr probíhal nejméně 2 měsíce.
3. Návrhy se předkládají Výboru Ceny (dále jen Výbor), prostřednictvím tajemníka SK RVŠ nebo jiné osoby pověřené předsedou SK RVŠ.
4. Návrh na udělení Ceny musí obsahovat:
 - a. jméno navržené osoby,
 - b. stručné zdůvodnění, proč by navržené osobě měla být Cena udělena,
 - c. ukázkou činnosti,
 - d. souhlas navržené osoby s nominací a kontakt na navrženou osobu a navrhovatele.
5. Návrhy na udělení Ceny s uvedením, kdo návrh předložil, se zveřejňují bez zbytečného odkladu po ukončení sběru na webových stránkách Cen. Vícečetné návrhy se zveřejňují jako jeden návrh s uvedením všech navrhovatelů a zdůvodnění.
6. Navržen nemůže být aktivní nebo bývalý člen SK RVŠ nebo Díky, že můžem, z.s., dříve, než uplyne doba dvou let od ukončení členství k datu podání návrhu.

Článek 3 Výbor Ceny

1. Zřizuje se Výbor, v jehož čele je Předseda Výboru.
2. Předsedu Výboru jmenuje předseda SK RVŠ po schválení schůzí SK RVŠ. Zpravidla se jedná o staršího ze členů zvoleného podle čl. 3 odst. 3 písm. b)
3. Další členy Výboru jmenuje předseda SK RVŠ dle následujícího klíče:
 - a. laureátky a laureáty předchozího ročníku udílení Cen na základě souhlasu laureátky a laureáta,
 - b. dva členy SK RVŠ na základě tajné volby na schůzi SK RVŠ,
 - c. dva členy Díky, že můžem, z.s., na základě tajné volby na schůzi Díky, že můžem, z.s.,

- d. jednoho člena z řad významných osobností zastupující vysokoškolské prostředí, který je zvolen schůzí SK RVŠ,
 - e. dva členy z řad významných osobností zastupujících občanskou společnost, kteří jsou zvoleni schůzí SK RVŠ,
 - f. jednoho člena z řad osobností zastupujících středoškolské prostředí, který je zvolen schůzí Díky, že můžem, z.s.
 - g. dva členy z řad významných osobností zastupujících občanskou společnost, kteří jsou zvoleni schůzí Díky, že můžem, z.s.
4. Schůzi Výboru svolává a vede Předseda Výboru.
 5. Funkce člena Výboru je neslučitelná s funkcí předsedy SK RVŠ, předsedy Díky, že můžem, z.s., tajemníka či osoby pověřené správou návrhů. Členům zvoleným schůzí SK RVŠ a schůzí Díky, že můžem z.s. lze zvolit i náhradníky. Totéž platí přiměřeně na Předsedu Výboru. Na neobsazené místo jmenuje předseda SK RVŠ náhradníka nebo nového člena na základě postupu dle čl. 3 odst. 3.
 6. Výbor je usnášeníschopný, jestliže je přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů.
 7. Členství ve Výboru je čestnou funkcí a udělením Cen zaniká.
 8. Členství ve Výboru dále zaniká úmrtím, zánikem členství v Díky, že můžem, z.s. u členů dle čl. 3 odst. 3 písm. c) a zánikem členství v SK RVŠ u členů dle čl. 3 odst. 3 písm. b).

Článek 4 Přezkumná komise

1. Zřizuje se Přezkumná komise (dále jen Komise), v jejímž čele je předseda SK RVŠ.
2. Další členy Výboru jmenuje předseda SK RVŠ dle následujícího klíče:
 - a. tři členy SK RVŠ na základě tajné volby na schůzi SK RVŠ,
 - b. tři členy Díky, že můžem z.s., na základě tajné volby na schůzi Díky, že můžem, z.s.
3. Schůzi Komise svolává a vede předseda SK RVŠ.
4. Členství v Komisi zaniká úmrtím, zánikem členství v Díky, že můžem, z.s. u členů dle čl. 4 odst. 2 písm. b) a zánikem členství v SK RVŠ u členů dle čl. 4 odst. 2 písm. a).

Článek 5 Udělení Ceny

1. Výbor se o laureátech usnáší na dvou zasedáních, kdy rozestup mezi prvním a druhým zasedáním Výboru činí alespoň 14 dnů.
2. Na prvním zasedání Výboru zvolí Výbor v každé kategorii 3 finalisty v pořadí podle počtu získaných hlasů v tajném hlasování. Každý člen Výboru má v každé kategorii právě tři hlasy. Je-li na posledním postupovém místě více kandidátů, postupují všichni tito kandidáti.
3. Na druhém zasedání Výboru udělí Výbor v každé kategorii Cenu podle odst. 4.
4. Udělení ceny
 - a. Cena je udělena, pokud na schůzi Výboru:
 - i. V prvním kole tajného hlasování získá některý z finalistů nadpoloviční většinu hlasů všech členů Výboru. Jestliže žádný z kandidátů nadpoloviční většinu hlasů všech členů Výboru nezíská, následuje kolo druhé, do kterého postupují dva kandidáti, kteří obdrželi nejvyšší počet hlasů. Pokud obdrželo nejvyšší počet hlasů více kandidátů postupují všichni tito kandidáti.
 - ii. Ve druhém kole tajného hlasování získá kandidát nadpoloviční většinu hlasů přítomných členů Výboru. Jestliže žádný z kandidátů nadpoloviční většinu hlasů všech členů Výboru nezíská, následuje kolo třetí, do kterého postupují dva kandidáti, kteří obdrželi nejvyšší počet hlasů. Při rovnosti hlasů rozhoduje los.
 - iii. Ve třetím kole tajného hlasování získá Cenu kandidát, který získal nejvyšší počet přítomných členů Výboru. Při rovnosti hlasů rozhodne Předseda Výboru.
5. Informace o udělení Cen se zveřejňuje na webových stránkách Cen, SK RVŠ a Díky, že můžem, z.s.
6. Administrativu spojenou se schůzí Výboru, udělením Ceny a její propagací zajišťuje tajemník SK RVŠ nebo jiná osoba pověřená předsedou SK RVŠ.
7. Ceny se udělují zpravidla 11. listopadu, tedy v den výročí úmrtí Jana Opletala.

Článek 6 Odejmutí Ceny

1. Cena Jana Opletala může být výjimečně odejmuta, vyjde-li po jejím udělení najevo, že se laureátka nebo laureát:
 - a. dopustil/a jednání, které je v hrubém rozporu s hodnotami, na nichž je Cena založena, zejména se zásadami demokracie, ochrany lidských práv, rovného zacházení, akademických svobod nebo boje proti bezpráví, nebo
 - b. se dopustil/a závažného neetického, protiprávního nebo jiného společensky škodlivého jednání, které je způsobilé významně poškodit dobré jméno Ceny, SK RVŠ nebo spolku Díky, že můžem, z. s., nebo
 - c. bylo prokázáno, že ocenění bylo uděleno na základě nepravdivých, neúplných nebo zavádějících informací, které byly pro rozhodnutí o udělení Ceny podstatné.
2. Podnět k zahájení řízení o odejmutí Ceny může podat fyzická či právnická osoba, a to písemně s uvedením konkrétních důvodů prostřednictvím tajemníka SK RVŠ nebo jiné osoby pověřené předsedou SK RVŠ.
3. O odejmutí Ceny rozhoduje Přezkumná komise, a to na základě řádně svolaného zasedání. Komise je povinna před rozhodnutím:
 - a. seznámit laureáta nebo laureátku s důvody, pro které je odejmutí Ceny navrhováno,
 - b. umožnit mu/jí se k podkladům vyjádřit v přiměřené lhůtě, která nesmí být kratší než 14 dnů,
 - c. posoudit všechny relevantní skutečnosti s přihlédnutím k zásadě proporcionality a presumpci dobré víry.
4. Rozhodnutí o odejmutí Ceny se přijímá tajným hlasováním a vyžaduje souhlas alespoň pěti členů Komise.
5. V případě rozhodnutí o odejmutí Ceny je povinností laureátky nebo laureáta:
 - a. zdržet se dalšího užívání označení „laureát/ka Ceny Jana Opletala“,
 - b. na výzvu vrátit fyzické ocenění, bylo-li uděleno.
6. V případě rozhodnutí o odejmutí Ceny je laureátka nebo laureát vyřazen/a z účasti na příštím ročníku Cen ve smyslu čl. 3 odst. 3, písm. a).

Článek 7

Přechodná a závěrečná ustanovení

1. Působnost Přezkumné komise k rozhodování o odnětí Cen se poprvé vztahuje na Ceny udělené v roce 2026.
2. Tento Statut je vnitřním předpisem Studentské komory Rady vysokých škol.
3. Tento Statut nabývá účinnosti 1. 4. 2026 a zároveň se ruší Statut ze dne 1. 4. 2024.